

Adviescollege
toetsing regeldruk

> **Retouradres** Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister voor Klimaat en Energie
De heer drs. R.A.A. Jetten
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

**ATR, Adviescollege
toetsing regeldruk**
Rijnstraat 50
2515 XP Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T 070 310 86 66
E info@atr-regeldruk.nl
www.atr-regeldruk.nl

Onze referentie MvH/RvZ/SH/JE/bs/ATR3297/2024-U017

Uw referentie

Datum 7 maart 2024

Betreft Subsidiemodule Investeringssubsidie maakindustrie klimaatneutrale economie

Geachte heer Jetten,

Op 2 februari 2024 is de *Wijziging van de Regeling nationale EZK- en LNV-subsidies en de Regeling openstelling EZK- en LNV-subsidies 2024 in verband met de introductie en openstelling van de subsidiemodule Investeringssubsidie maakindustrie klimaatneutrale economie* voor advies aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) toegezonden. De adviestermijn van ATR verloopt op 8 maart 2024.

Context en inhoud van het voorstel

Dit voorstel verstrekt subsidies met als doel om investeringen te ondersteunen die nodig zijn voor de productie van (essentiële onderdelen van) batterijen, elektrolyse-installaties en zonnepanelen. Het budget voor deze subsidiemodule komt uit drie Nationaal Groeifonds-projecten.¹ Zoals aangegeven richt deze subsidiemodule zich specifiek op het subsidiëren van onderdelen of productielijnen die nodig zijn voor de productie van batterijen, elektrolyse-installaties en zonnepanelen. Het gaat dus niet om het produceren van batterijen, elektrolyse-installaties en zonnepanelen zelf, maar de productielijnen of onderdelen hiervoor waarmee deze gemaakt kunnen worden. De financiering hiervoor komt vanwege een onrendabele top nog (te) weinig van de grond.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

¹ Het betreft de projecten *Material Independence and Circular Batteries*, *Groenvermogen voor de Nederlandse Economie* en *SolarNL*. Deze projecten zijn onderdeel van het thema Energie en duurzame ontwikkeling.

1. *Nut en noodzaak*

Batterijen, elektrolyse-installaties en zonnepanelen spelen een belangrijke rol bij de energietransitie naar een klimaatneutrale economie. Om ervoor te zorgen dat de Nederlandse maakindustrie genoeg capaciteit heeft om producten daadwerkelijk te kunnen produceren, zijn productielijnen en de daarvoor benodigde onderdelen nodig. Het maken hiervan komt nog onvoldoende op gang, doordat deze projecten een onrendabele top hebben. De noodzaak om in te grijpen is daarmee onderbouwd. Het nut van het voorstel is ook onderbouwd. Met de subsidie is het mogelijk om de onrendabele top weg te nemen.

Het college constateert in meer algemene zin dat is beschreven waarom bestaande subsidies niet zorgen voor de gewenste opschaling van de productiecapaciteit van batterijen, elektrolyse-installaties en zonnepanelen. In zoverre leidt dit niet tot extra vragen. Wel is onduidelijk of er overlap is met de *Subsidieregeling Opschaling volledig hernieuwbare waterstofproductie via elektrolyse (OWE)*. Partijen kunnen met deze subsidieregeling subsidie krijgen voor het investeringsdeel voor elektrolyse-installaties en vervolgens de exploitatie van de installatie om waterstof te produceren. Dit roept de vraag op in hoeverre overlap bestaat tussen deze subsidies. Een toelichting hierop is nodig om een inschatting te kunnen maken welke toegevoegde waarde dit onderdeel heeft.

1.1 Het college adviseert uiteen te zetten in hoeverre er sprake is van overlap tussen de Subsidiemodule Investeringssubsidie maakindustrie klimaatneutrale economie en de OWE.

2. *Minder belastende alternatieven*

Het budget voor deze subsidiemodule komt uit het Nationaal Groeifonds. Daarmee ligt de keuze voor het subsidie-instrument min of meer vast. Alternatieven als beprijzen of normeren passen namelijk niet in de systematiek van het Nationaal Groeifonds. In het Beleidskompasformulier is ingegaan op eventuele andere instrumenten, waaronder normering en beprijzing. Hierbij is vermeld dat deze allebei geen haalbare alternatieven zijn, aangezien de sectoren nog onvolwassen zijn en beperkende maatregelen mogelijkheden tot ontwikkeling en groei van de sectoren belemmeren. Het college heeft geen opmerkingen bij minder belastende alternatieven.

3. *Werkbaarheid*

Partijen die gebruik maken van deze subsidiemodule zijn actief in de desbetreffende sectoren. Zij hebben daarom voldoende kennis om aan de verplichtingen te voldoen. Wat wel nieuw is, is dat subsidieaanvragers een plan voor kennisverspreiding moeten opstellen waarin wordt uitgelegd hoe de opgedane kennis binnen de sector zal worden verspreid. Hiermee kan een leereffect worden opgedaan in de sector. De toelichting maakt echter niet duidelijk wat dat plan in de praktijk precies inhoudt en hoe de opgedane kennis verspreid moet worden. De antwoorden op deze vragen zijn echter wel belangrijk. Met name omdat partijen die betrokken zijn bij de subsidieaanvraag werken met bedrijfsgevoelige informatie en het delen van kennis kan dan gevoelig liggen. Er zijn dus vragen over de werkbaarheid van deze verplichting. Daarnaast is niet duidelijk waar zij terecht kunnen als zij hier vragen over hebben.

3.1 Het college adviseert nader te beschrijven wat precies verwacht wordt van subsidieaanvragers met betrekking tot de kennisverspreiding en waar zij terecht kunnen als zij hier vragen over hebben.

Verschillende partijen maken gebruik van subsidie uit het Nationaal Groeifonds (en daarmee deze subsidiemodule). Het betreft grootbedrijven, mkb-bedrijven, start- en scale-ups, maar bijvoorbeeld ook kennisinstellingen. Aangezien ook mkb-bedrijven betrokken zijn bij de Nationaal Groeifonds-projecten, doet dat de vraag rijzen in hoeverre het passend geweest zou zijn om een mkb-toets uit te voeren. Er is geen mkb-toets uitgevoerd. De toelichting maakt ook niet duidelijk waarom dit niet is gebeurd. Het 'pas toe of leg uit'-principe is dus niet toegepast. Het college vindt het wenselijk dat alsnog wordt toegelicht op welke wijze de doelgroep is betrokken, dat duidelijk wordt gemaakt welke vragen en zorgpunten partijen hebben geuit en wat daarmee is gedaan.

3.2 Het college adviseert te beschrijven op welke wijze de doelgroep, en in het bijzonder het mkb, betrokken is bij de totstandkoming van de subsidiemodule, welke vragen en zorgpunten zijn geuit en wat daarmee is gedaan.

4. Gevolgen regeldruk

De toelichting bevat een beschrijving en berekening van de regeldruk. Bij het onderdeel batterijen is het budget € 20 miljoen. Uw ministerie verwacht vijf aanvragen en denkt er daarvan twee te honoreren. De regeldrukkosten zijn berekend op ruim € 35 duizend. Het regeldrukpercentage is 0,18%. Bij het onderdeel elektrolyse-installaties is het budget € 75 miljoen. Uw ministerie verwacht 20 aanvragen en denkt er daarvan 14 te honoreren. De regeldrukkosten zijn berekend op bijna € 220 duizend. Het regeldrukpercentage is 0,29%. Bij het onderdeel zonnepanelen is het budget tussen de € 100 miljoen en € 150 miljoen. Het precieze plafond moet nog worden bepaald. Uw ministerie verwacht acht aanvragen en denkt er daarvan vijf te honoreren. De regeldrukkosten zijn berekend op bijna € 60 duizend. Het regeldrukpercentage is daarom tussen 0,04% en 0,06%. Het college heeft geen opmerkingen bij regeldruk.

Dictum

Bij nut en noodzaak merkt het college op dat niet duidelijk is of er overlap is met een bestaande subsidieregeling. Verder heeft het college vragen bij werkbaarheid. De regeldruk is tenslotte in kaart gebracht. Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Vaststellen nadat, met de adviespunten rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris